

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
CENTRAL STATISTICAL OFFICE

INFRASTRUKTURA
KOMUNALNA
W 2007 R.

MUNICIPAL
INFRASTRUCTURE
IN 2007

Warszawa

2008

Opracowanie publikacji:

Publication prepared by:

Departament Handlu i Usług

Trade and Services Division

Autorzy opracowania:

The authors of the work:

Barbara Różańska

Marek Sobczyk

pod kierunkiem:

under the guidance of:

Ewy Adach-Stankiewicz– Dyrektora Departamentu

Director of Division

**Magdaleny Przybylskiej – Naczelnika Wydziału Gospodarki
Komunalnej i Mieszkaniowej**

*Head of Municipal Policy and Dwelling
Statistics Section*

Graficzne wykonanie map:

Graphical design of maps:

COIS - Zakład w Łodzi

COIS – Establishment in Łódź

PRZEDMOWA

Niniejsza publikacja jest kolejną edycją opracowania „Infrastruktura komunalna” wydawanego, co roku przez GUS w serii “ Informacje i opracowania statystyczne”. Od 2004 roku dostępna jest wyłącznie w formie elektronicznej na stronie internetowej GUS <http://www.stat.gov.pl>

Źródłem danych są wyniki opracowań uzyskanych na podstawie sprawozdań statystycznych, które sporządziły podmioty prowadzące działalność w zakresie dostarczania wody i odbioru ścieków z gospodarstw domowych oraz zajmujące się zbieraniem odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych, unieszkodliwianiem odpadów komunalnych, utylizacją, recyklingiem; dystrybucją energii elektrycznej, energii cieplnej, gazu sieciowego.

Celem autorów jest zaprezentowanie wyników badań i opracowań statystycznych, które umożliwiają odbiorcom, tych informacji, ocenę tendencji i kierunków zmian świadczonych usług na potrzeby komunalno-bytowe.

Całość opracowania składa się z trzech części: uwag metodologicznych zawierających m.in. definicje pojęć, opisu wyników badań i części tabelarycznej stanowiącej główny zakres tematyczny publikacji.

Po zapoznaniu się z publikacją „Infrastruktura komunalna w 2007 r.” będziemy wdzięczni wszystkim osobom i instytucjom za nadsyłanie uwag i wniosków, które w miarę możliwości będą uwzględniane w następnych edycjach.

*Dyrektor
Departamentu Handlu i Usług
mgr Ewa Adach-Stankiewicz*

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie

TABLICE

Tabl.

Infrastruktura komunalna

Urządzenia komunalne	1
Ludność korzystająca z urządzeń komunalnych	2

Gospodarka wodociągowo-kanalizacyjna

Wodociągi i kanalizacja według form własności w 2007 r.	3
Urządzenia wodociągowe	4
Urządzenia wodociągowe w latach 2000, 2005 – 2007	5
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych	6
Zużycie wody w gospodarstwach domowych według form własności jednostek dostarczających wodę	7
Urządzenia kanalizacyjne	8
Urządzenia kanalizacyjne w latach 2000, 2005 – 2007	9
Eksploatacja wodociągów i kanalizacji	10

Energia elektryczna i gaz sieciowy

Odbiorcy i zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych	11
Sieć gazowa	12
Połączenia i odbiorcy gazu z sieci w gospodarstwach domowych	13
Zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych	14

Gospodarka cieplna

Ogrzewnictwo według form własności	15
------------------------------------	----

Sprzedaż energii cieplnej w GJ na cele komunalno-bytowe	16
Kotłownie i sieć ciepła	17
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie	18
Charakterystyka kotłów ciepłych według typów	19
Urządzenia chroniące atmosferę przed emisją zanieczyszczeń zainstalowane w kotłowniach	20
Zbieranie i unieszkodliwianie odpadów komunalnych	
Oczyszczanie według form własności	21
Gospodarka odpadami komunalnymi	22
Odpady komunalne zebrane w kg na 1 mieszkańca	23
Zebrane odpady komunalne zmieszane	24
Odpady komunalne zebrane selektywnie	25
Metody unieszkodliwiania odpadów komunalnych	26
Składowiska kontrolowane	27
Odgazowywanie składowisk kontrolowanych	28
Miejsce deponowania odpadów komunalnych	29
Selektywna zbiórka odpadów komunalnych w gminach	30
Gromadzenie nieczystości ciekłych	31
Nieczystości ciekłe wywiezione do oczyszczalni ścieków	32

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

SYMBOLS

Kreska /-/	-	zjawisko nie występuje <i>magnitude zero</i>
Zero /0/	-	zjawisko istniało, jednakże w ilościach mniejszych od 0,5 <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of unit</i>
Kropka /./	-	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych <i>data not available or not reliable</i>
Znak /x/	-	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe <i>not applicable</i>
"W tym" of which	-	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy <i>indicates that not all elements of the sum are given</i>

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

ABBREVIATIONS

tys. <i>thous.</i>	=	tysiąc <i>thousand</i>
mln	=	million <i>million</i>
m	=	metr <i>metre</i>
m ²	=	metr kwadratowy <i>square metre</i>
m ³	=	metr sześcienny <i>cubic metre</i>
km	=	kilometr <i>kilometre</i>
ha	=	hektar <i>hectare</i>
dam ³	=	dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>
hm ³	=	hektometr sześcienny <i>cubic hectametre</i>
kW.h	=	kilowatogodzina <i>kilowatt * hour</i>
MW.h	=	megawatogodzina <i>megawatt * hour</i>
GW.h	=	gigawatogodzina <i>gigawatt * hour</i>
J	=	dżul <i>joule</i>
kJ	=	kilodżul <i>kilojoule</i>
GJ	=	gigadżul <i>gigajoule</i>
TJ	=	teradżul <i>terajoule</i>
r.	=	rok <i>year</i>
cd.	=	ciąg dalszy <i>continued</i>
dok. <i>cont.</i>	=	dokończenie <i>continued</i>
szt. <i>pcs</i>	=	sztuka <i>piece</i>

WPROWADZENIE

Publikacja niniejsza zawiera informacje o urządzeniach i usługach komunalnych w zakresie gospodarki wodociągowo-kanalizacyjnej, ciepłej, dystrybucji energii elektrycznej i gazu sieciowego oraz zbierania i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, według lokalizacji urządzeń lub miejsca świadczenia usług komunalnych, w podziale na województwa, miasta i wieś.

DEFINICJE I PODSTAWOWE OKREŚLENIA WYSTĘPUJĄCE W OPRACOWANIU

Gospodarka komunalna – dział gospodarki narodowej, którego celem jest zaspakajanie materialno-bytowych potrzeb ludności. W Polsce do gospodarki komunalnej zalicza się przedsiębiorstwa zajmujące się m.in. gospodarką wodociągowo-kanalizacyjną i ciepłą, dystrybucją paliw i energii na potrzeby gospodarstw domowych oraz oczyszczaniem miast.

Infrastruktura komunalna – podstawowe urządzenia i instytucje usługowe niezbędne do funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa.

Wodociągi i kanalizacja

Wodociąg¹ – zespół urządzeń technicznych, które współpracują ze sobą, zapewniający dostawę wody do odbiorców:

- ✓ w wymaganej ilości,
- ✓ z odpowiednią jakością,
- ✓ przy odpowiednim ciśnieniu,
- ✓ na pewnym obszarze działania,
- ✓ w pewnym okresie czasu.

Wodociąg składa się z: ujęć wód powierzchniowych i podziemnych, instalacji do magazynowania i uzdatniania wody, sieci wodociągowej i źródeł ulicznych oraz instalacji do regulowania ciśnienia wody.

Sieć magistralna – przewody doprowadzające wodę od oddalonego źródła ujęcia wody do sieci rozdzielczej.

Sieć rozdzielcza – przewody uliczne służące do rozprowadzania wody do odbiorców za pośrednictwem połączeń do budynków i innych obiektów.

Połączenia – system przyłączy wodociągowych – odcinków przewodów łączących sieć wodociągową z wewnętrzną instalacją wodociągową w nieruchomości odbiorcy wraz z zaworem za wodomierzem głównym.

¹ Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. z 2001 r. Nr 72, poz. 747)

Zród uliczny – powszechnie dostępne dla ludności urządzenie wmontowane w uliczny przewód wodociągowy, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tych przewodów.

Dobowa zdolność produkcyjna urządzeń wodociagowych – ilość wody, jaka przy stanie urządzeń produkcyjnych istniejących w końcu roku może być wyprodukowana w ciągu 24 godzin bez naruszenia równowagi ujęć i przy zachowaniu warunków i wymogów technicznych.

Woda dostarczona gospodarstwom domowym – ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

Woda dostarczona na cele produkcyjne – woda dostarczona przedsiębiorstwom (zakładom) przemysłowym, budowlanym, transportowym itp., tj. zakładom produkcyjnym we wszystkich działach gospodarki narodowej, niezależnie od tego czy dostarczona woda zużywana jest na cele technologiczne, czy na cele socjalno-bytowe pracowników (w znajdujących się na terenie zakładu umywalniach, łazienkach, jadalniach, stołówkach, świetlicach, budynkach biurowych itp.).

Kanalizacja² – kompleks urządzeń kanalizacyjnych służący do odprowadzania ścieków:

- ✓ sieć kanalizacyjna,
- ✓ wyloty urządzeń służących do wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi,
- ✓ urządzenia podczyszczające i oczyszczające ścieki,
- ✓ przepompownie ścieków.

Sieć kanalizacyjna czynna – system kanałów krytych (podziemnych) odprowadzających ścieki z budynków i innych obiektów, do odbiorników lub urządzeń do oczyszczania ścieków.

Połączenia – system przyłączy kanalizacyjnych – odcinków przewodów łączących wewnętrzną instalację kanalizacyjną w nieruchomościach odbiorców usług z siecią kanalizacyjną, za pierwszą studzienką, licząc od strony budynku, a w przypadku jej braku – od granicy nieruchomości.

Ścieki odprowadzone – ścieki bytowe lub mieszanina ścieków bytowych z przemysłowymi, lub mieszanina ścieków bytowych z wodami opadowymi, lub mieszanina ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi i wodami opadowymi.

Energia elektryczna

Informacje o liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej dotyczą gospodarstw domowych oraz gospodarstw zbiorowego zamieszkania, które opłacają rachunki za zużycie energii elektrycznej według stawek grupy taryfowej "gospodarstwa domowe". Do 2004 r. nie obejmują gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

² Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U.z 2001 r.Nr 72, poz. 747)

Dane o zużyciu energii elektrycznej podano na podstawie dokonanych wpłat zaliczkowych przez odbiorców.

Gaz sieciowy³

Sieć gazowa – system przewodów doprowadzających do odbiorców paliwa gazowe przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przesyłu i dystrybucji gazu. W systemie przewodów rozróżnia się:

- ✓ sieć przesyłową i rozdzielczą (na gaz wysokometanowy i zaazotowany) – przewody uliczne przeznaczone do doprowadzenia gazu do budynków lub innych obiektów za pośrednictwem połączeń,
- ✓ połączenia – system przewodów łączących sieć rozdzielczą z budynkami i innymi obiektami.

Dane o liczbie odbiorców pochodzą od jednostek posiadających koncesję na sprzedaż gazu i oparte są na liczbie podpisanych umów z odbiorcami gazu z sieci.

Gospodarka ciepła

Informacje z zakresu **ciepłownictwa** obejmują budynki mieszkalne oraz urzędów i instytucji ogrzewane centralnie za pośrednictwem:

- ✓ sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służących do przesyłania i dystrybucji czynnika grzewczego do odbiorcy.

Kotłownia – budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

Informacje o kotłowniach obejmują: typy urządzeń kotłowych; ich moc (tj. maksymalną ilość energii cieplnej jaką mogą wyprodukować kotły w określonej jednostce czasu); roczną produkcję; zainstalowane urządzenia ochrony atmosfery (ograniczające emisję zanieczyszczeń do atmosfery).

Zbieranie i unieszkodliwianie odpadów komunalnych

Odpady komunalne⁴ – odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

³ Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 1997 r. Nr 54, poz.348 z późniejszymi zmianami)

⁴ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz.U. z 2001 Nr. 62, poz.628)

Informacje o odpadach obejmują: odpady zebrane ogółem w skali roku (w tym z gospodarstw domowych, z handlu, małego biznesu, biur i instytucji oraz usług komunalnych), selekcję odpadów z przeznaczeniem na recykling, odpady zdeponowane na składowiskach i unieszkodliwione w procesach biologicznych i termicznych.

Unieszkodliwianie odpadów - procesy przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych stosowane w celu doprowadzenia odpadów do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

Źródłem informacji o infrastrukturze komunalnej w 2007 r. są wyniki badań przeprowadzonych w oparciu o sprawozdawczość na formularzach M-06, M-09, SG-01 cz.3, jak również wtórne wykorzystanie danych pochodzących z badania bilansu nośników energii i infrastruktury ciepłowniczej oraz z wewnętrznych systemów informacyjnych Agencji Rynku Energii S.A. w zakresie paliw i energii.

Dane z zakresu energetyki obejmują wszystkie podmioty, którym nadano koncesję na przesył i dystrybucję paliw i energii, co stanowić może ich pozostały rodzaj działalności.

Uwaga techniczna

W tablicach i w tekście wprowadzono automatyczne zaokrąglenia, co niekiedy może powodować drobne rozbieżności w sumowaniu danych na wyższych poziomach agregacji.

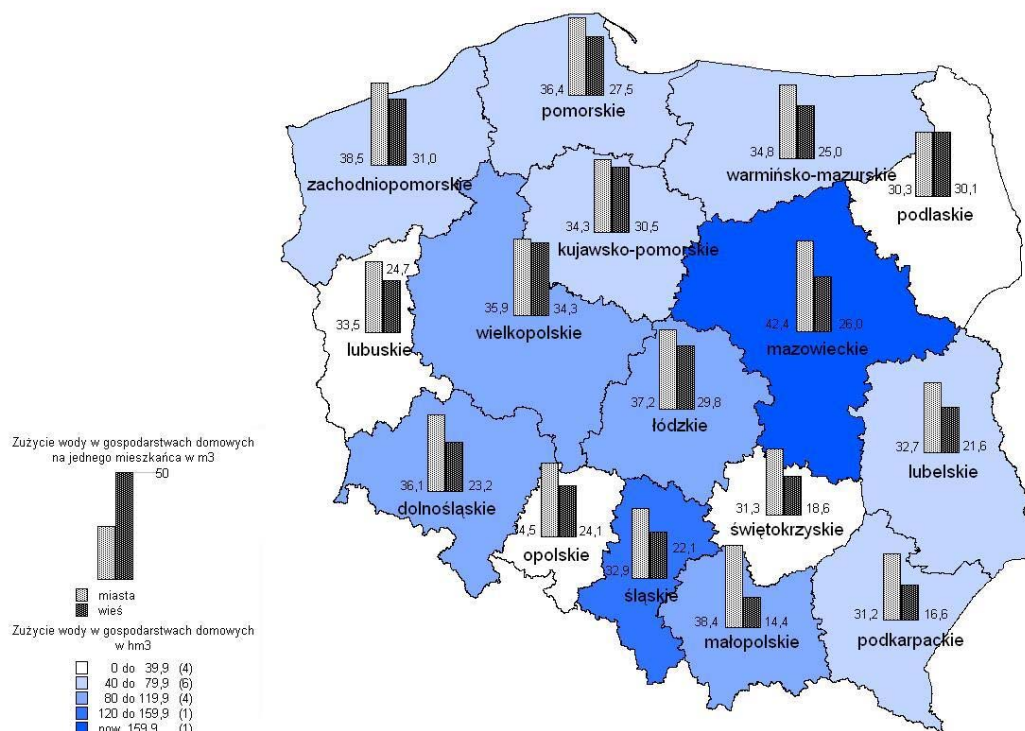
Infrastruktura komunalna w 2007 r.

Sieć wodociągowa rozdzielcza wynosiła ok. 257 tys. km i zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego o ok. 2,3 % (tj. w przybliżeniu o 6 tys. km). W układzie przestrzennym największe zagęszczenie sieci [w km na 100 km²] występuje na terenach województwa śląskiego (152,8), kujawsko-pomorskiego (115,8), łódzkiego (115,4) i małopolskiego (107,8).

Przeważający udział w rozmieszczeniu sieci występuje na terenach wiejskich, co stanowi ok. 78 % ogółu sieci w Polsce. Na tych terenach utrzymuje się zwiększone tempo rozwoju – 102,4 % (przy 101,7 % w miastach). W 2007 r. na wsi przybyło ok. 5 tys. km nowej sieci. Największym przyrostem [w km] charakteryzują się województwa: mazowieckie (1654,2), warmińsko-mazurskie (591,9), kujawsko-pomorskie (369,2) i lubelskie (287,5). W województwie zachodniopomorskim, podkarpackim, lubuskim i opolskim przyrost kształtował się poniżej 96 km w ciągu roku. Rozkład przyrostu sieci wodociągowej według województw (w podziale miasto i wieś) zaprezentowano na wykresie¹.

Najwyższe zużycie wody [w hm³] przez gospodarstwa domowe na cele komunalno-bytowe odnotowano w województwie mazowieckim (189,7) i śląskim (142,7) podczas gdy najniższe w województwie opolskim (30,7) i lubuskim (30,6).

Zużycie wody według województw w 2007 r.

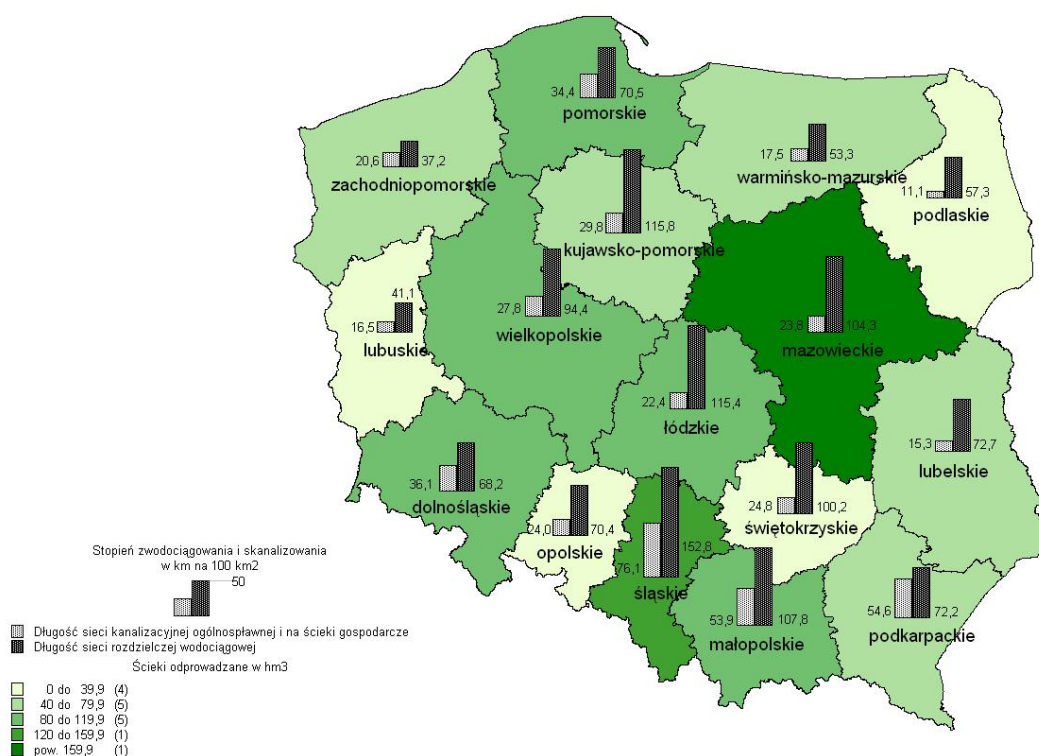

¹ Patrz wykres 1 „Dynamika przyrostu sieci wodociągowej według województw w 2007 r.”

Sposób gospodarowania wodą obrazuje wskaźnik zużycia wody w przeliczeniu na 1-go mieszkańca (patrz mapka „Zużycie wody według województw w 2007 r.”)². Wskaźnik ten wahał się w miastach od 42,4 m³ w województwie mazowieckim do 30,3 m³ w podlaskim, natomiast na terenach wiejskich od 34,3 m³ w województwie wielkopolskim do 14,4 m³ w województwie małopolskim.

Długość **sieci kanalizacyjnej** wyniosła ok. 90 tys. km i zwiększyła się w stosunku do roku poprzedniego o ok. 5 % (tj. o 5 tys. km). W układzie przestrzennym największe zagęszczenie sieci [w km na 100 km²] występuje w województwie śląskim (76,1), podkarpackim (54,6), małopolskim (53,9) oraz dolnośląskim (36,1).

Ścieki odprowadzane według województw w 2007 r.

Na terenach wiejskich³ przybyło ok. 3 tys. km nowej sieci - wzrost o 8,1 % (przy 1 tys. km; tj. 3,1 % w miastach). Największy udział [w km] wystąpił w województwie mazowieckim (383,2); wielkopolskim (374,0) i małopolskim (332,3). Natomiast w pozostałych województwach kształtował się poniżej 326 km.

W poszczególnych województwach występują istotne różnice w ilości ogółem odprowadzonych ścieków⁴. Wielkości te, kształtują się od ok. 206 hm³ w województwie mazowieckim do ok. 28 hm³ w województwie opolskim, przy wzroście ilości odprowadzanych

² Patrz tabl.6 „Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych”.

³ Patrz wykres 2 „Dynamika przyrostu sieci kanalizacyjnej według województw w 2007 r.”.

⁴ Patrz tabl.8 - Ogółem „Urządzenia kanalizacyjne”.

ścieków na terenach wiejskich⁵. Jest to wynikiem wzrostu inwestycji na sieć ogólnospławną i na ścieki gospodarcze.

Sieć gazowa stanowiła ok. 128 tys. km, w tym 109 tys. km przypadało na sieć rozdzielczą. Największe jej zagęszczenie [w km na 100 km²] w układzie przestrzennym występuje na terenach województwa małopolskiego (143,5), śląskiego (127,1) i podkarpackiego (101,8), przy dominującej pozycji miast, gdzie wskaźnik ten kształtuje się na poziomie 248,1 km.

Infrastruktura gazowa według województw w 2007 r.

Największym przyrostem sieci gazowej rozdzielczej [ogółem w km] w stosunku do roku ubiegłego charakteryzuje się województwo wielkopolskie, co stanowi wzrost o ok. 380 km. Natomiast w podkarpackim i podlaskim przyrost ten kształtował się poniżej 50 km.

⁵ Patrz wykres 3 „Dynamika ilości odprowadzonych ścieków siecią kanalizacyjną według województw w 2007 r.”

W 2007 r. większe tempo rozwoju infrastruktury wystąpiło w miastach – dynamika 102,2 % (przy 101,9 % na wsi). Nastąpił również wzrost liczby korzystających z gazu na wsi z 18,3 % (2006 r.) na 18,5 %. Rozkład w układzie przestrzennym obrazuje wykres 4⁶.

Najwyższą sprzedaż gazu z sieci [w m³] przez gospodarstwa domowe (w przeliczeniu na 1 odbiorcę) odnotowano w województwie wielkopolskim (838,5), przy najniższej w województwie łódzkim (343,3).

W układzie przestrzennym największe zagęszczenie **sieci ciepłej** [w km na 100 km²] występuje na terenach województwa śląskiego (27,6) i małopolskiego (11,7). Natomiast w pozostałych kształtowało się poniżej 10 km na 100 km².

⁶ Patrz wykres 4 „Dynamika przyrostu sieci gazowej [rozdzielczej] według województw w 2007 r.”.

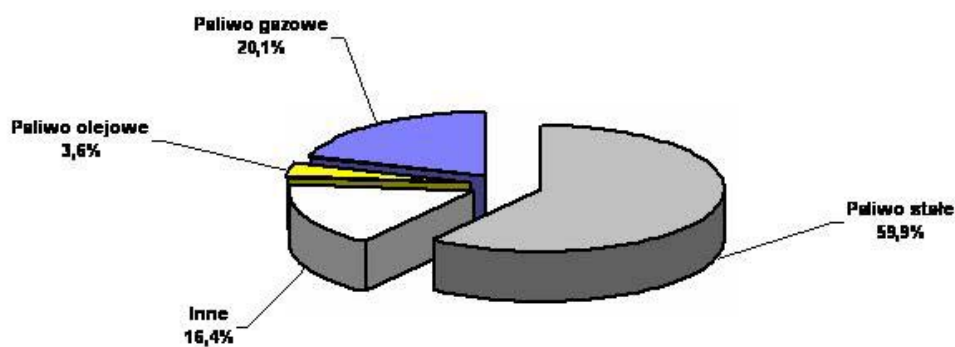
Sieć ciepła według województw w 2007 r.

Ogółem w ciągu roku sprzedano ok. 203 932 TJ energii cieplnej, w tym na potrzeby ogrzewania mieszkań ok. 171 457 TJ. Dało to możliwość ogrzania ok. 1 772 690 tys. m³ kubatury budynków ogółem.

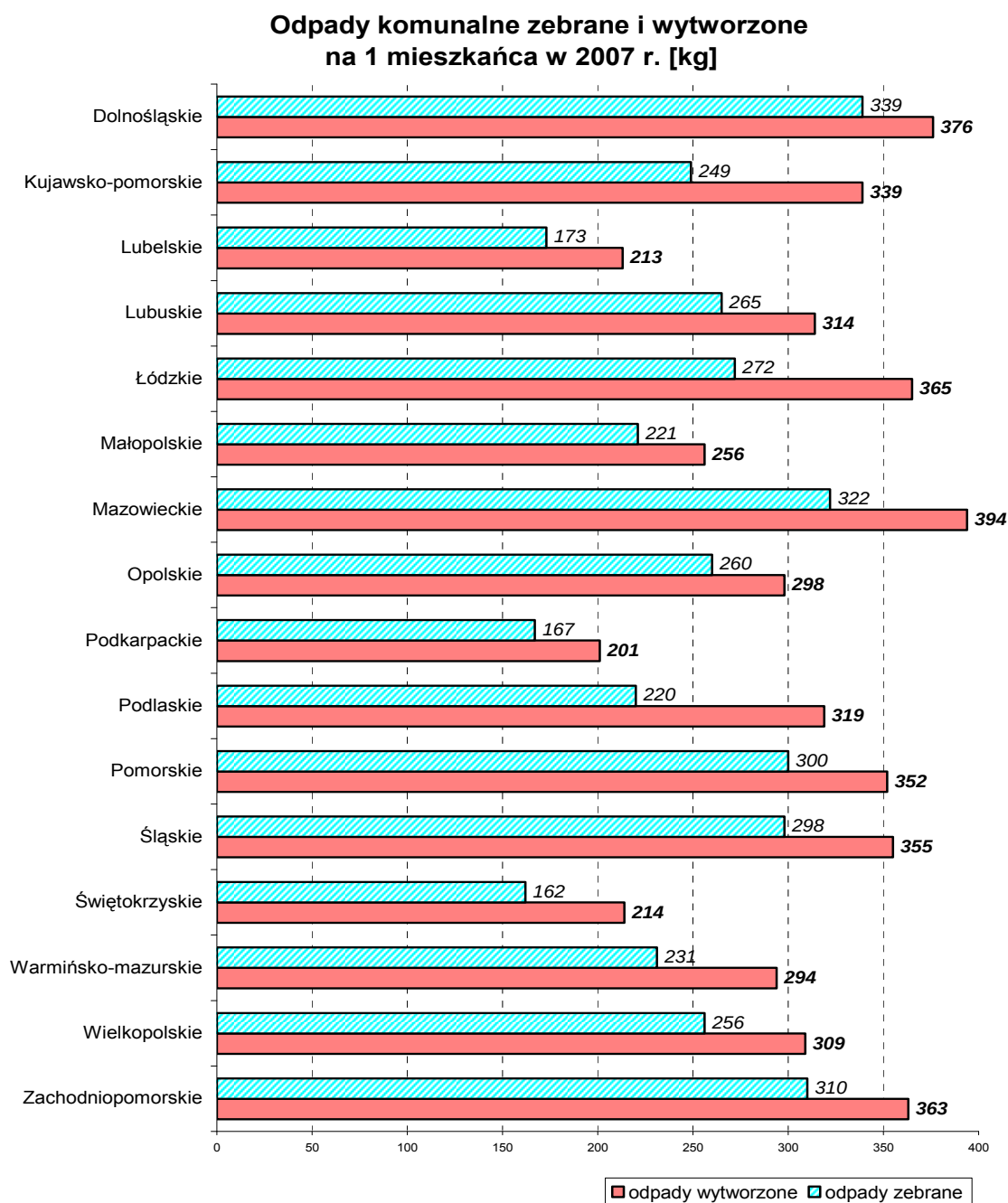
Strukturę rodzaju stosowanego paliwa przy rocznej produkcji energii cieplnej na cele grzewcze prezentuje wykres.

Struktura udziału rodzaju stosowanego paliwa przy rocznej produkcji energii cieplnej na cele grzewcze w 2007 r.

Około 10 082,6 tys. ton **odpadów komunalnych** zostało zebranych w Polsce w roku 2007, co stanowi 2,1% wzrost w stosunku do 9 876,6 tys. ton zebranych w roku 2006⁷.

W roku 2007 zebranych zostało około 265 kg odpadów komunalnych na 1 mieszkańca⁸. Dla terenów nie obsługiwanych przez zakłady oczyszczania poczynione zostały szacunki odpadów wytworzonych. Szacunki te pokazują ilość odpadów komunalnych wytworzonych na poziomie zdecydowanie wyższym – około 322 kg na 1 mieszkańca⁹.

Około 56,9% odpadów komunalnych w 2007 zostało zebranych przez prywatne firmy oczyszczania (55,7% w 2006 roku) a pozostałe 43,1% przez firmy z sektora publicznego (44,3% w 2006 roku).

⁷ Patrz mapa „Odpady komunalne zebrane w 2007 r. według województw”.

⁸ Patrz mapa „Zebrane odpady komunalne w 2007 r. na 1 mieszkańca”.

⁹ Patrz wykres „Zebrane i wytworzone odpady komunalne w 2007 r. na 1 mieszkańca”.

W 2007 roku większość (około 70%) zmieszanych odpadów komunalnych została zebrana z gospodarstw domowych. Następnym znaczącym źródłem (około 24,5%) był handel, mały biznes, biura i instytucje. Odpady z usług komunalnych, takich jak czyszczenie ulic lub utrzymanie parków czy cmentarzy to 5,5% ogólnej masy zebranych odpadów. W roku poprzednim było to odpowiednio 70%, 24% i 6%.

Udział odpadów komunalnych umieszczonych na składowiskach odpadów spadł z 91% w 2006 do 90,2% w roku 2007. Jednak faktyczna masa odpadów unieszkodliwionych w ten sposób wzrosła z 8 986,5 tys. ton w 2006 roku do 9 098,4 tys. ton w 2007 roku. Na koniec roku 2007 funkcjonowało 929 czynnych kontrolowanych składowisk odpadów komunalnych, zajmujących około 3086 ha.

Gaz składowiskowy, powstający w wyniku rozpadu biomasy na składowiskach odpadów, jest jednym z największych źródeł emisji metanu do atmosfery. Uwolniony metan jest zarówno groźnym gazem cieplarnianym jak też stanowi zagrożenie wybuchem migrując pod ziemią do okolicznych budynków. W Polsce jednak znacząca większość (78%) z 304 kontrolowanych składowisk z instalacją służącą do odgazowywania to takie, w których ujmowany gaz składowiskowy uchodzi do atmosfery. Kolejne 19% to składowiska, gdzie ujmowany gaz jest używany do produkcji energii odnawialnej (cieplnej lub elektrycznej) a pozostałe 3% to takie, gdzie gaz jest spalany w pochodni bez odzysku energii (następuje przekształcanie metanu w dwutlenek węgla).

Rosnąca liczba przypadków dzikiego składowania odpadów jest wciąż poważnym problemem gospodarki odpadami w Polsce, jako że proceder ten jest powodem szkód powstających w środowisku naturalnym i wpływa niekorzystnie na estetykę otoczenia. Na koniec 2007 roku w Polsce istniało 2828 dzikich wysypisk, o 12,7% więcej niż w roku poprzednim¹⁰. Dzikie składowanie odpadów miało miejsce zarówno w miastach, jak i na obszarach wiejskich. Na koniec 2007 roku około 70,4% istniejących dzikich wysypisk zlokalizowanych było na obszarach wiejskich, podczas gdy około 29,6% w miastach. W roku 2006 było to odpowiednio 73,2% i 26,8%. Liczba dzikich składowisk w miastach w 2007 r. wzrosła o 24,5% a na obszarach wiejskich o 8,4% w porównaniu do roku 2006. Do terenów najczęściej dotkniętych dzikim składowaniem zalicza się miejsca w pobliżu zakładów gospodarki odpadami, nieużytki, pobocza dróg, boczne drogi, tereny prywatne (szczególnie na obrzeżach miast) i cieki wodne. W ciągu 2007 roku zlikwidowanych zostało w Polsce około 7191 dzikich wysypisk, z czego 5940 (82,6%) w miastach a 1251 (17,4%) na obszarach wiejskich.

W 2007 r. około 41,0 tys. ton odpadów zostało przekształconych termicznie, co stanowiło o 9,4% mniej niż w roku 2006. Natomiast ilość odpadów przekształconych termicznie w stosunku do ogólnej masy odpadów pozostała w zasadzie niezmienną na poziomie poniżej 1%.

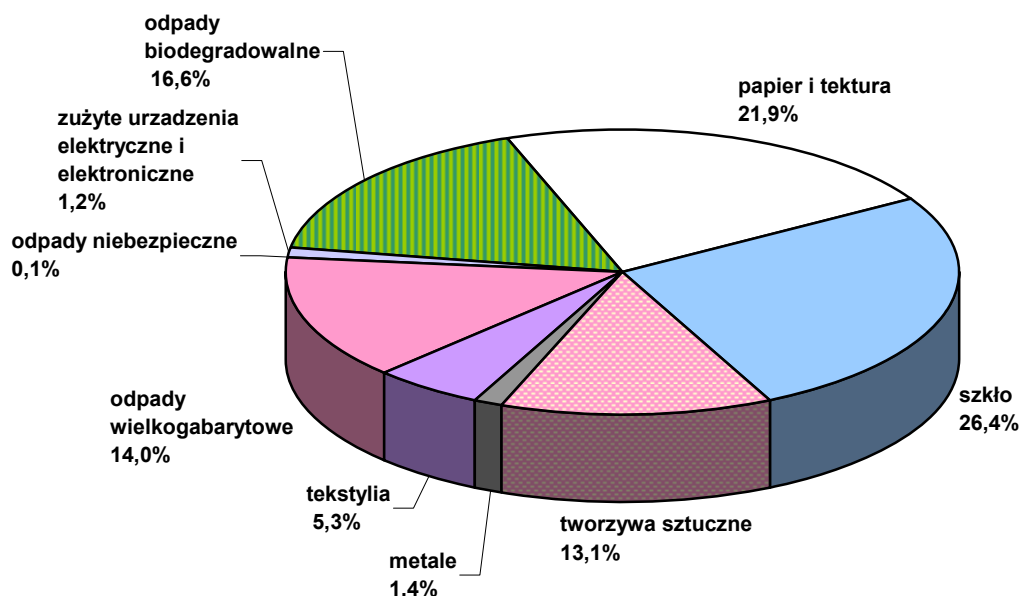
W 2007 roku około 362,8 tys. ton odpadów komunalnych zostało poddanych kompostowaniu. Były to głównie odpady zielone z ogrodów, parków i cmentarzy, odpady z targowisk, biodegradowalne odpady kuchenne i odpady z gastronomii. Udział odpadów poddanych obróbce biologiczno-mechanicznej w ogólnej ilości zebranych odpadów

¹⁰ Patrz mapka „Dzikie wysypiska odpadów komunalnych w 2007 r.”.

komunalnych pozostał w porównaniu do poprzedniego roku na niezmiennym poziomie 3,6%.

W 2007 roku selektywna zbiórka odpadów była prowadzona w 2166 gminach, jednak odpady biodegradowalne były zbierane tylko w 252 gminach. W 312 gminach nie zorganizowano selektywnej zbiórki odpadów. Udział odpadów zebranych selektywnie z przeznaczeniem na recykling w ogólnej ilości zebranych odpadów komunalnych wzrósł z 4,1% w roku 2006 do 5,1% w roku 2007. Całkowita waga surowców zebranych z przeznaczeniem na recykling wzrosła z około 403,4 tys. ton w roku 2006 do około 513,0 tys. ton w roku 2007. Około 152,6 tys. ton surowców przeznaczonych do recyklingu zostało wysortowanych ze zmieszanych odpadów komunalnych, co stanowiło 5,8% wzrost w porównaniu do 144,3 tys. ton wysortowanych w roku poprzednim.

Selektywna zbiórka odpadów komunalnych w 2007 r. [%]

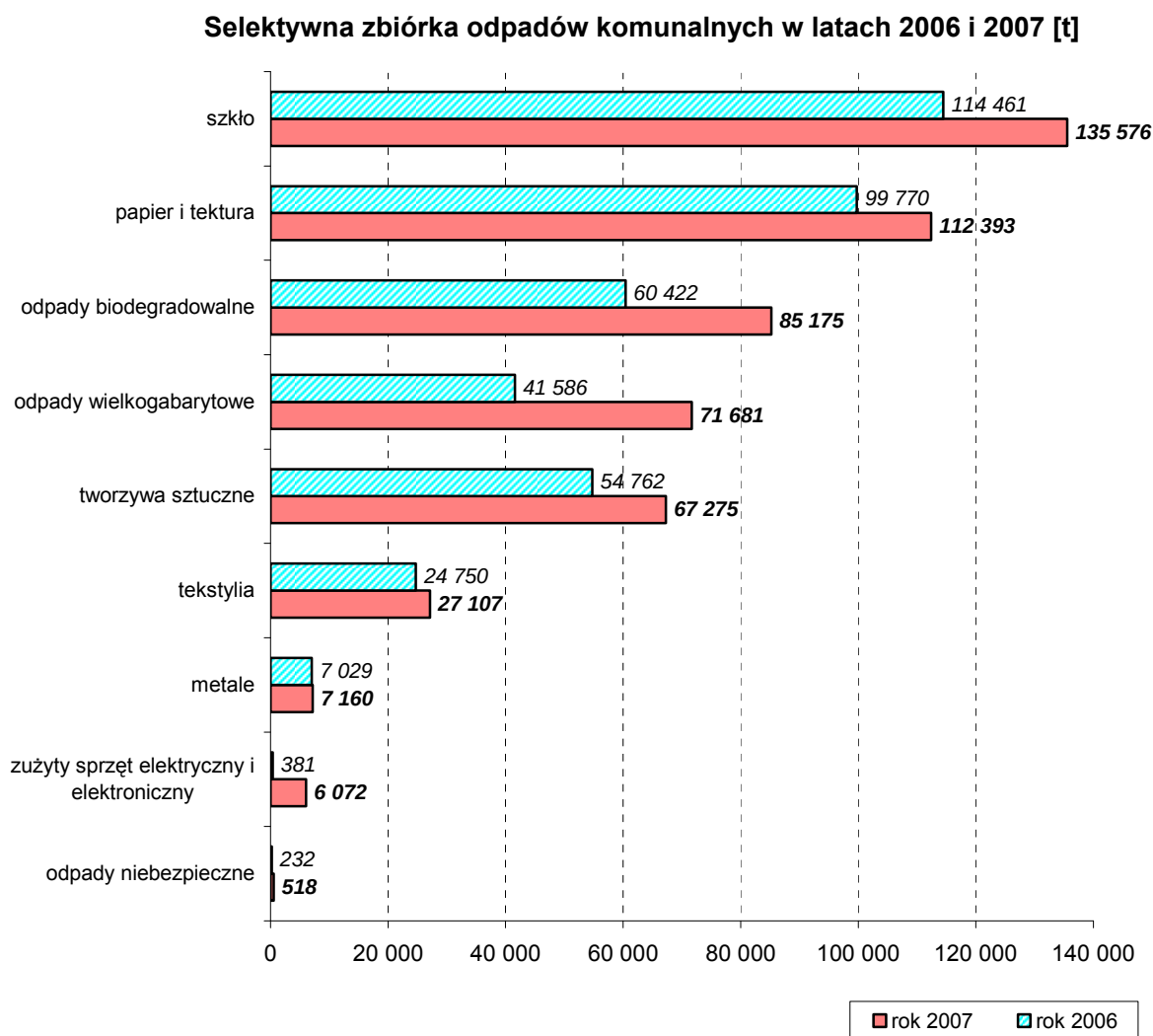

Zebrano selektywnie z przeznaczeniem na recykling 135,6 tys. ton szkła (26,4% ogółu)¹¹. Natomiast ilość zebranego selektywnie papieru i tektury wzrosła do 112,4 tys. ton (21,9%). Ilość zebranych odpadów biodegradowalnych kształtowała się na poziomie 85,2 tys. ton (16,6%) a tworzyw sztucznych wyniosła 67,3 tys. ton (13,1%). Biorąc pod uwagę najpowszechniej poddawane recyklingowi surowce, ilość zebranego szkła wzrosła o 18,4% od roku 2006, ilość papieru i tektury wzrosła o 12,7%, a tworzyw sztucznych o 22,8%.

Około 7,2 tys. ton zebranych odpadów metali w 2007 roku stanowiło wzrost o 1,9% w stosunku do około 7,0 tys. ton w roku poprzednim. Mimo że ilość zebranych odpadów metali odpowiada małemu udziałowi wagowemu (1,4%) w ogólnej ilości odpadów zebranych selektywnie z przeznaczeniem na recykling, to istnieją szczególnie istotne przesłanki

¹¹ Patrz wykresy „Selektywna zbiórka odpadów komunalnych w 2006 i 2007 r. [t]” i „Selektywna zbiórka odpadów komunalnych w 2007 r. [%]”.

w poddawaniu tych odpadów recyklingowi (jak zmniejszenie zużycia surowców energetycznych)

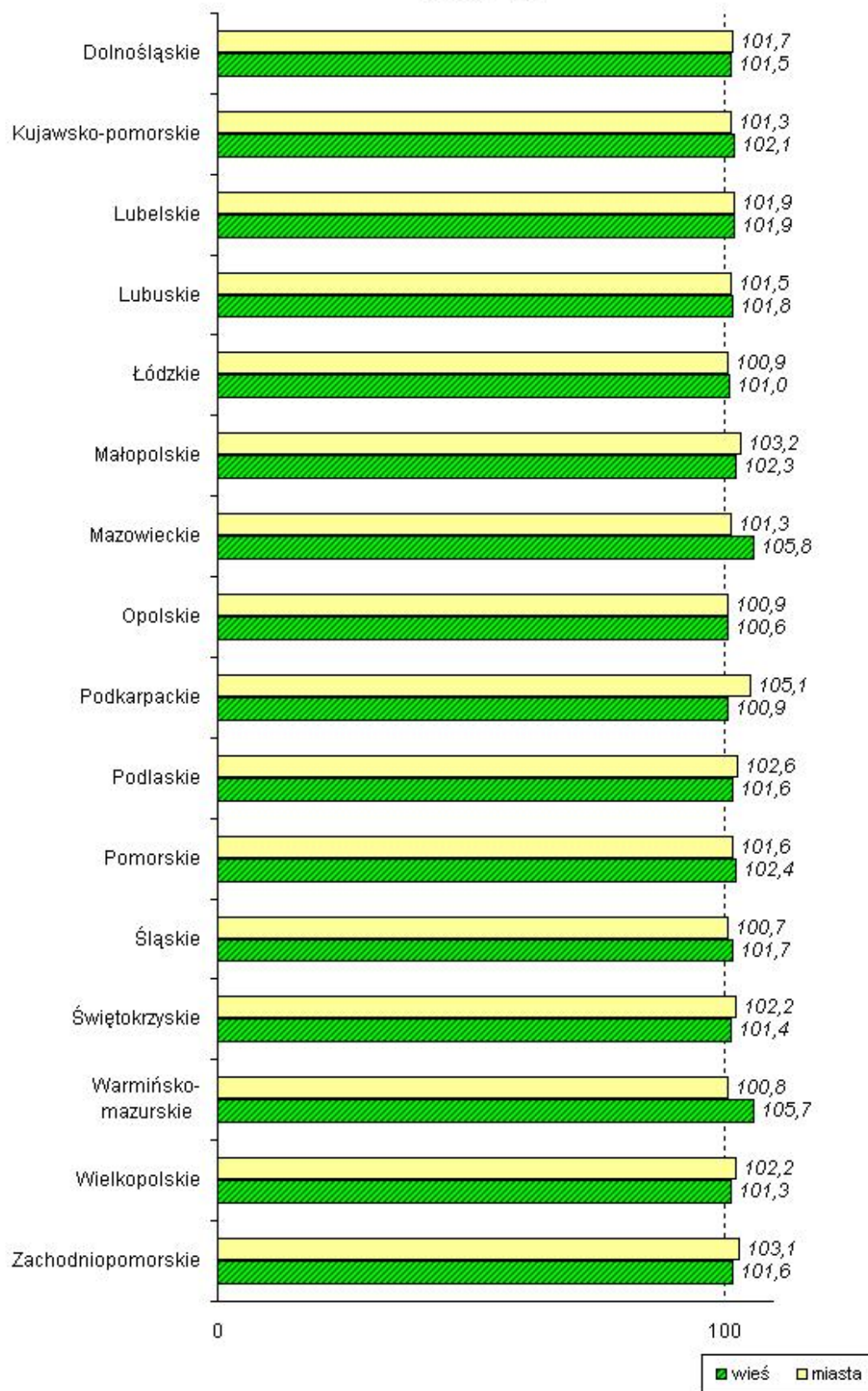
Jako że nie wszystkie obszary zamieszkane są podłączone do sieci kanalizacyjnej, część ścieków odprowadzana jest do systemów przydomowych (zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków). Liczba zbiorników bezodpływowych, w których czasowo składowane są nieczystości ciekłe, spadła z około 2 453 tys. sztuk do 2 444 tys. w roku 2007, przy wzroście liczby przydomowych oczyszczalni ścieków z około 35,2 tys. w 2006 roku do 41,9 tys. (o 19%).

W roku 2007 zebrano około 19,6 tys. dm^3 nieczystości ciekłych, stanowi to wzrost 5,6% w stosunku do ubiegłego roku. Około 60% zebranych nieczystości ciekłych pochodziło z gospodarstw domowych, 30% z budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą a pozostałe 10% z budynków użyteczności publicznej. W roku 2006 struktura ta przedstawiała się odpowiednio 60%, 29% i 11%. Liczba stacji zlewnych, przyjmujących ścieki od użytkowników zbiorników bezodpływowych wyniosła 2056 sztuk przy 2031 w roku poprzednim.

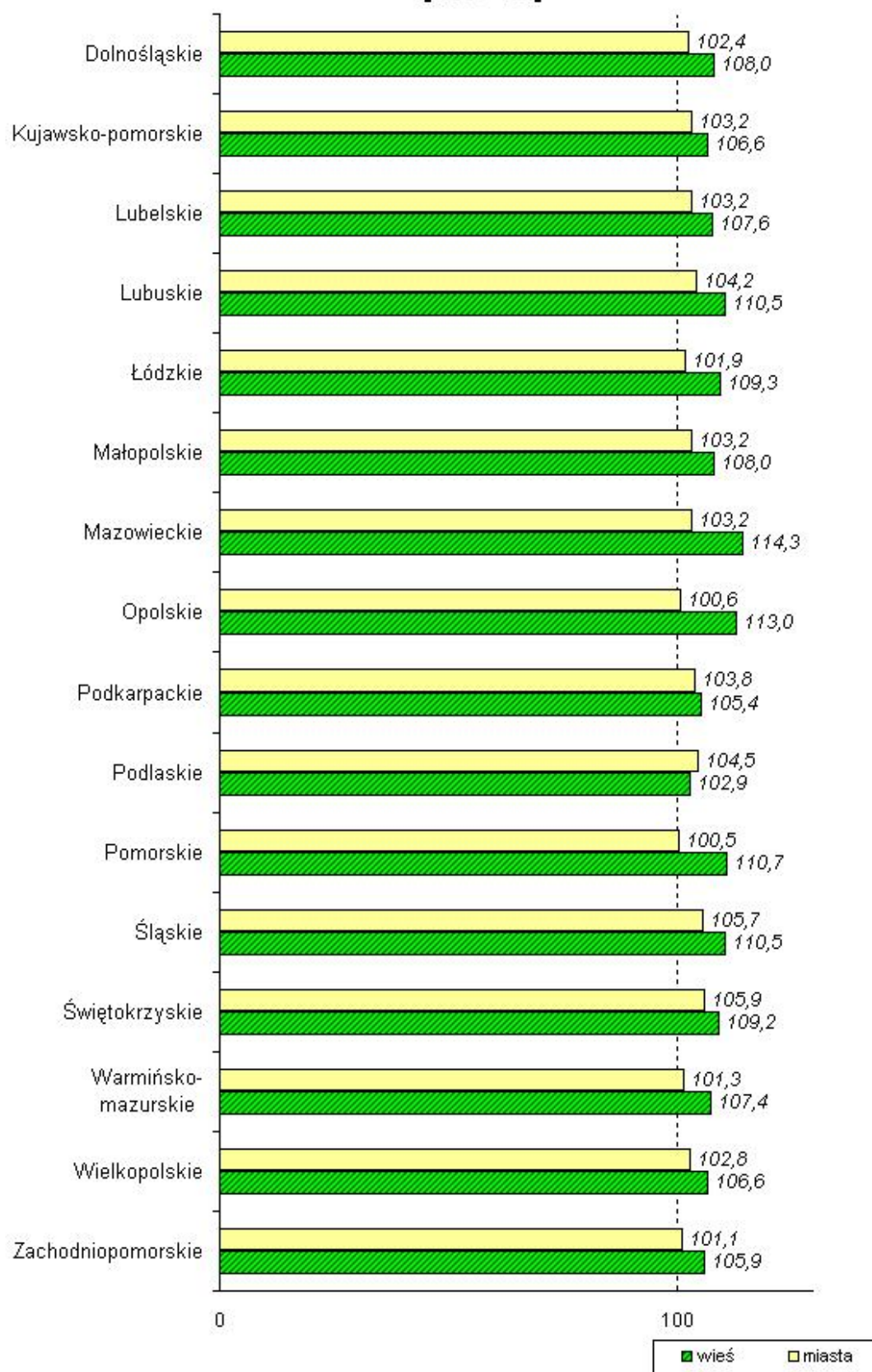
Wykresy i mapy

**Dynamika przyrostu sieci wodociągowej
według województw w 2007 r.
[2006=100]**

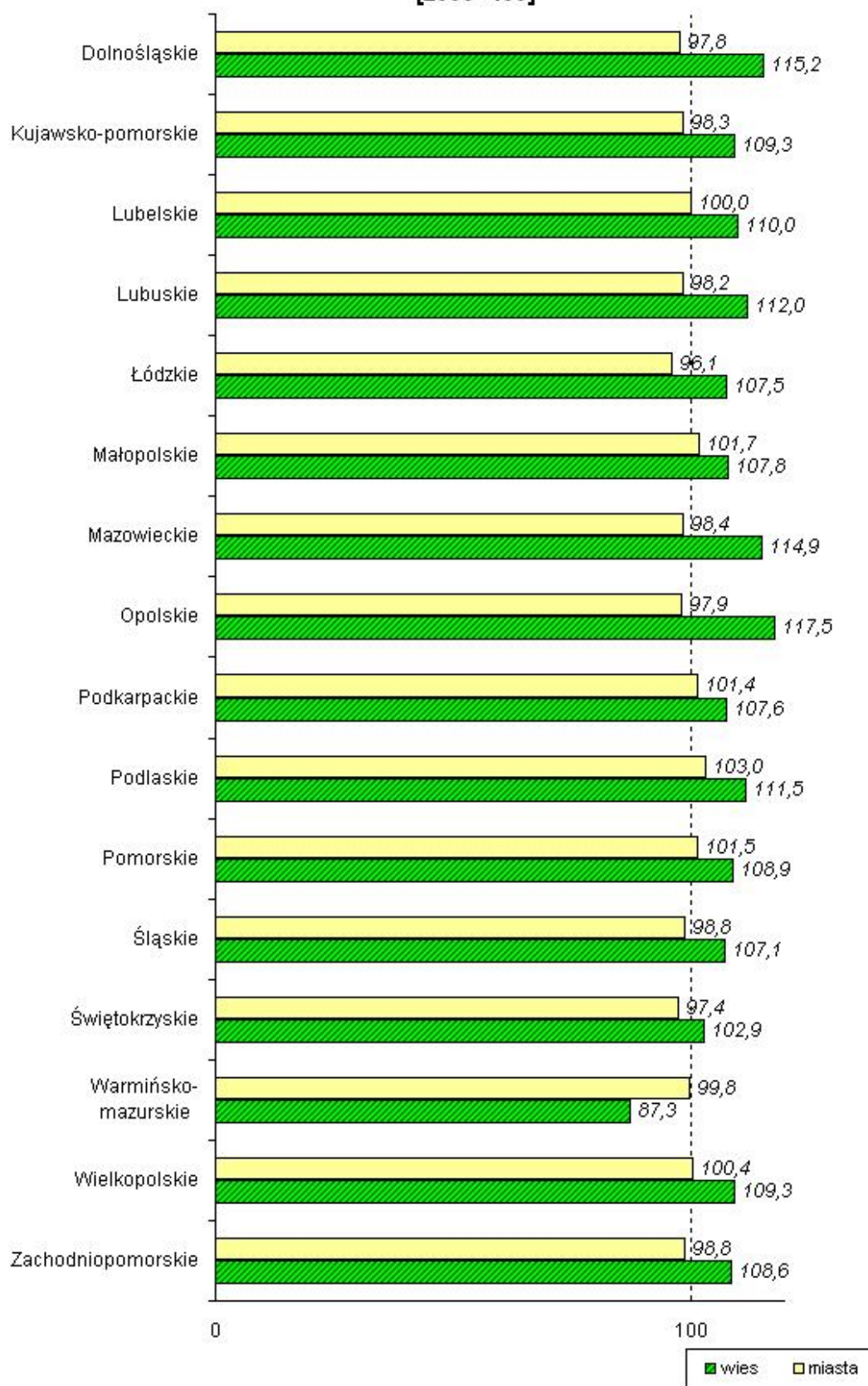
Wykres 1

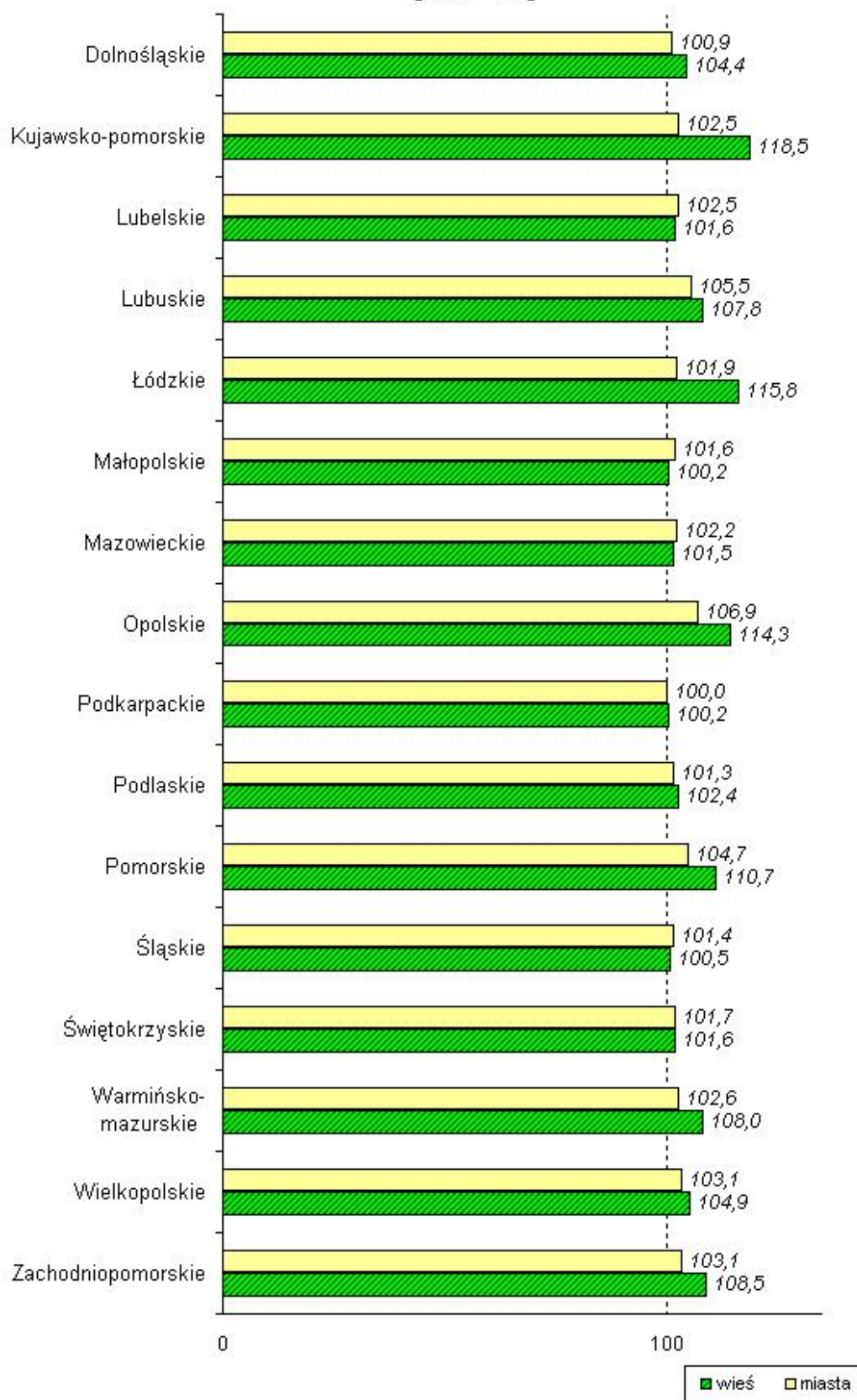
Dynamika przyrostu sieci kanalizacyjnej Wykres 2
według województw w 2007 r.
[2006=100]

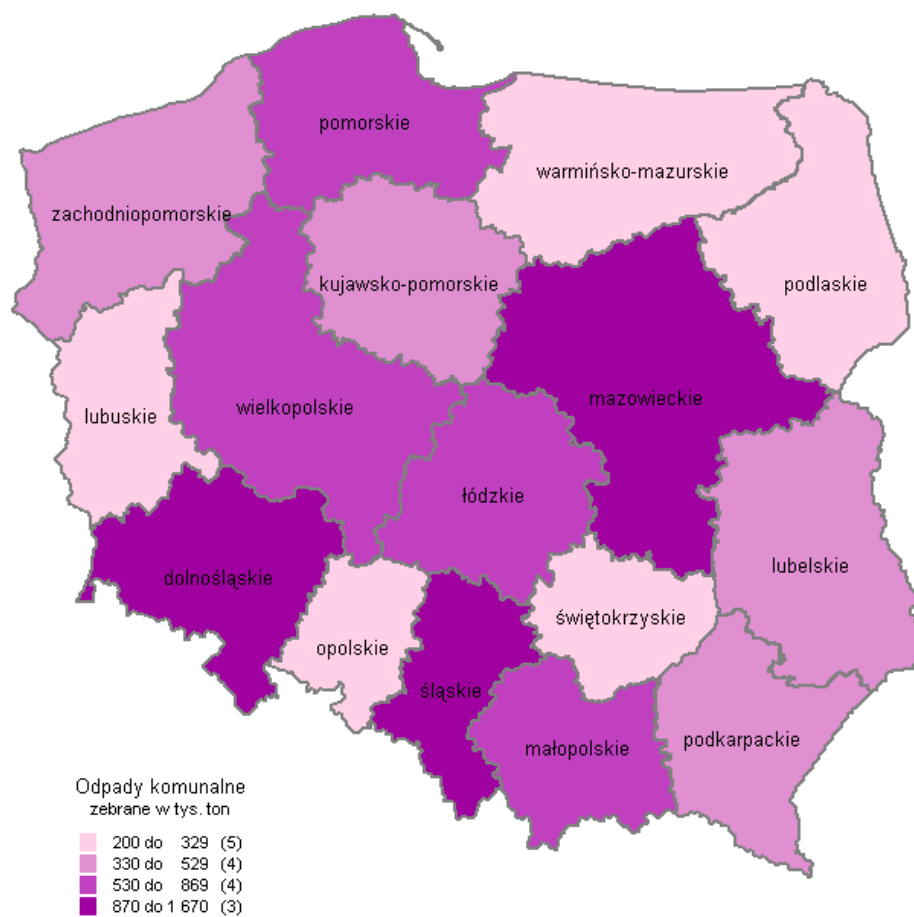
**Dynamika ilości odprowadzonych ścieków
siecią kanalizacyjną
według województw w 2007 r.
[2006=100]** **Wykres 3**

Dynamika przyrostu sieci gazowej [rozdzielczej] Wykres 4
według województw w 2007 r.
[2006=100]

Odpady komunalne zebrane w 2007 r. według województw.

Odpady komunalne zebrane w 2007 r. na 1 mieszkańca

Dziki wysypiska odpadów w 2007 r.

